

Сауран ауданының АӘДБ

Әл-Фараби атындағы жалпы орта мектебі

*Қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі
Халметова Уғлай Рустамхановнаның*

***ШЫҒАРМАШЫЛЫҚ
ПОРТФОЛИОСЫ***

I бөлім
Кіріспе
«Автопортрет»

«Автопортрет»

Аты-жөні: Халметова Углай Рустамхановна

Туған жылы: 07.06.1982

Білімі: жоғары

Мамандығы: филолог, қазақ тілі мен әдебиеті пәні мұғалімі;

Бітірген оқу орны: Қазақстан-Ресей университеті 2007 жыл;

Педагогикалық еңбек өтілі: 18 жыл;

Санаты: педагог-модератор;

Білімін жетілдіру курсы туралы ақпарат: «Қазақ тілі» және «Қазақ әдебиеті» пәндері бойынша педагог кадрлардың біліктілігін арттыру білім беру бағдарламасы бойынша 2021 жыл;

Шығармашылық тақырыбы: Дидактикалық-логикалық материалдардан пайдалана отырып, оқушылардың ойлау қабілетін дамыту;

Қай технологиямен жұмыс істейді? Ойын арқылы оқыту технологиясы ;

Мұғалім жетістіктері: 2019 жылы халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының қолдауымен «Мың бала» интеллектуалды білім сайтының ұйымдастырумен оқушылар арасында өткен Республикалық «Ұстаз берген бағыты» бойынша өз шәкірттерін белсенді қатыстырғаны үшін «Дипломмен» марапатталды. 2020 жылы «Абай әлеміне саяхат» атты республикалық байқауына қатысып, «Грамотамен» марапатталды

Оқушыларының жетістіктері:

Халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының қолдауымен «Мың бала» интеллектуалды білім сайтының ұйымдастыруымен оқушылар арасында өткен Республикалық «Ұстаз берген бағыты» бойынша 11-сынып оқушысы Халиллаева Саломат қатысып, I орын жүлдегері,

2019 жылы 11-сынып оқушысы Дадашова Хумора Түркістан облысы Кентау қаласы жалпы білім беретін пәндер бойынша республикалық олимпиаданың қалалық кезеңінде III орын жүлдегері,

2020 жылы 6-сынып оқушысы Абдужаббарова Райхана, 4-сынып оқушысы Каражанова Севара «Абай әлеміне саяхат» атты Республикалық байқауына қатысып, «Грамотамен» марапатталды,

2022 жылы пәндік олимпиадасының аудандық кезеңінде 6-сынып оқушылары Нурханова Мазмуна III орын, Тажиханова Зебо II орын иегері атанды

2023 жылы «Тіл- мемлекет тәуелсіздігінің нышаны» олимпиадасының аудандық кезеңінде 6-сынып оқушысы Тажиханова Зебо II орынмен марапатталды.

III Негізгі бөлім

Кәсіби өсу паразы

№	Жасалынған жұмыстар	Іске асыру деңгейі	Оқу жылдары				
			2018-2019	2019-2020	2020-2021	2021-2022	2022-2023
1	Аттестациядан өттім	Педагог-шебер					
		Педагог-зерттеуші					
		Педагог-сарапшы					
		Педагог-модератор	№476 19.11.18				
2	Біліктілік арттырдым	Облыс деңгейінде		Сынып жетекші		Пән бойынша	
		Республика деңгейінде					
		Халықаралық деңгейінде					
3	Әдістемелік құрал дайындадым	Қала, аудан деңгейінде					
		Облыс деңгейінде					
		Республика деңгейінде					
4	Арнайы бағдарлама дайындадым	Қала, аудан деңгейінде					
		Облыс деңгейінде					
		Республика деңгейінде					
5	Әдістемелік жинақ жасадым	Қала, аудан деңгейінде					
		Облыс деңгейінде					
		Республика деңгейінде					
6	Сала бойынша мақала жарияладым	Қала, аудан деңгейінде					
		Облыс деңгейінде					
		Республика деңгейінде					
7	Жинақтарға мақалам енгізілді	Қала, аудан деңгейінде					
		Облыс деңгейінде					
		Республика деңгейінде	+		+		
8	Конкурс жүлдегерлерін дайындадым	Қала, аудан деңгейінде					
		Облыс деңгейінде					
		Республика деңгейінде					
9	Арнайы зерттеулер жүргіздім	Пәндік әдістеме бойынша					
		Жалпы әдістеме бойынша					
		Ғылыми әдіснама бойынша					
10	Семинар-конференциялар өткіздім	Қала, аудан деңгейінде					
		Облыс деңгейінде					
		Республика деңгейінде					
11	Педагогикалық технология қолданамын	Ішінара, тиімді әдістер	+	+	+	+	
		Жүйелі, педагогикалық					
		Авторлық					
12	Еңбегім үшін марапатталдым	Қала, аудан деңгейінде					
		Облыс деңгейінде					
		Республика деңгейінде					

III бөлім

Қорытынды бөлім- «Менің жетістіктерім»

1. Мұғалімнің нақты жұмыс нәтижелерінің өсу динамикасы, жеке жетістіктерін дәлелдейтін сертификаттар (байқау қатысушысы, жеңімпазы; мақтау қағаздары, алғыс хаттар т.б.)

2. Мұғалімнің соңғы үш жыл ішінде көрсеткен нәтижелері;

3. Ғылыми немесе құрметті атақтары туралы құжаттары, құрмет грамоталары, үкімет немесе жергілікті әкімшілік наградалары;

4. Педагогикалық әрекеттері мен оның нәтижелері туралы берілген мұғалімдердің, ата-аналардың пікірлері;

5. Басқа да құжаттар.

«Менің жетістіктерім»

Біліктілік санатын беруге (растауға)
аттестатталушы адамды аттестаттау туралы

КУӘЛІК

Осы куәлік Халметова Уғлай Рұстамхановнаға
(ТАӘ(жесінің аты бар болғанда))

«Иқан» жалпы орта мектебінің 2018 жылғы
«10» желтоқсандағы № 426 бұйрығына және біліктілік
санаттарын беру (растау) бойынша аттестаттау
комиссиясының 2018 жылғы «19» қарашадағы
№1 шешіміне сәйкес «Педагог-модератор» біліктілік санаты
берілді.

Қазақ тілі мен әдебиеті пән мұғалімі лауазымы бойынша
(лауазымының атауы)

Комиссияның
төрағасы,
Мердіі орны

Чалданов Зуппархан Субатович

Тіркеу нөмірі

Берген күні: 2018 жылғы «14» желтоқсан

Берген орны: «Иқан» жалпы орта мектебі

175 ЖЫЛ
Ұлы Абай Құнанбайұлының
мерейтойы

ҰЛЫ АҚЫН. АҒАРТУШЫ
АБАЙ ҚҰНАНБАЙҰЛЫНЫҢ 175 ЖЫЛДЫҚ
МЕРЕЙТОЙЫНА ОРАЙ ӨТКІЗІЛГЕН
"АБАЙ ӘЛЕМІНЕ САЯХАТ"
АТТЫ РЕСПУБЛИКАЛЫҚ БАЙҚАУЫНЫҢ
МАТЕРИАЛДАР ЖИНАҒЫ

2020/2021 оқу жылы

Зейлі Халметова

Түркістан облысы, Кент ауданы, Ескі Иқан ауылы,
«Иқан» жалпы орта мектебі

Абай Құнанбаевпен Әлішер Науаи шығармаларындағы
сарындас сипаттар

Қазақ поэзиясының шұғылалы шыңы, данышпан ақын Абай Құнанбаев, Шығыс шайырларының оның ішінде Әлішер Науаиды да өзіне ұстаз ретінде танып, оның шығармаларынан рухани нәр алған болатын. Әрине, бұдан өз Абайдың өзінің мәніндегі ұямы тұла бойы жетізуінде орыс әдебиетінің де бір жөн ықпалы болғандығын түгелдей жоққа шығармақ емесіз. Бірақ, Абайдың Абай дәрежесіне көтерілуінде Шығыс шайырларының ықпалы басым екендігі анық аңғарылды. Мәселен, ақынның өз қолымен жазған 45 қара сөздеріне бәйбішеп үйлер болсақ, оған анық қаныға түсеміз. Тіптен, Абай, 1859 жылы 14 жасында жазған өлеңінің өзінде де:

Физуан, Шәмсен, Сәйхали,
Навои, Сағди, Фиррауси,
Хожа Хафиз – бүһәммаси,
Мәдет бер, я шағри фәрихал – деп, Шығыстан ұлы шайырларын айрықша құрметпен ығала алып, олардан шаақар шабыт жазында мәмет сұрап, ерекше қадір-құрмет тұтқан. Бұл өлең жолдары ақынның Шығыс шайырларының шығармашылығынан жастанған ақ мол хабары бар екендігін анық аңғартумен бірге, оның үлкен зейіні мен білімінің аса биіктігін де байқатады.

Біз Абай Құнанбаев пен Әлішер Науаидың шығармаларындағы сарындас сипаттар мен үндестік сырларын терең танып, оны жан-жақты ғылыми тұрғыдан үйрене алмай жүрміз. Әрі екі ақын шығармашылық жолдарының ішкі мәндеріне терең үйле алмай келеміз. Мәселен: Әлішер Науаи қоғамдық өмірдегі бес сезім мүшесінің ролін ерекше бағалап, хауасқа айрықша мән бере қараған болса, Абай өлең жолдарының бірінде: «Ақыл, хауас барлығын Білмейдур жүрек сезедур» – деп, көп жағдайда адам жүрегі кейбір нәрселерді, оқас оқиғаларды алдын-ала сезетіндігін ескертеді. Егер, екі ақынның ой-толғауына тереңірек көңіл бөлер болсақ, онда Науаи мен Абай таным мәселесін бір мағынада, яғни адам баласының ішкі, сыртқы сезімдерінің жиынтығы ретінде бағалайтындығын байқау оншалық қиын емес. Сондықтан да белгілі ғалым М.Мырзахметов осы мәселе төңірегінде ой жүгірте келіп: «Дүниетаным тұрамы мәселесіне хауастың орны өзгеше екендігіне екі ойымы ерекше мән береміз» – деп, терең

байлап жасайды. Расында да Әлішер Науаи ақылды, ойлауды – шындықты білу үшін негізгі критерийі, өлшемі ретінде анық айтса, Абай да бұл мәселеге осы тұрғыдан көңіл аударады. Сол үшін де ақын Абай:

Ақыл – мизан, өлшеу қыл...
Ақыл сенбей сенбеңіз,
Бір іске кез келсеңіз, – деп, барлық мәселеге ақыл көзімен ой бөліп, ақыл сенгенде ғана соған сені біліңіз деген ойды алға тартады.

Ұлы ақын Әлішер Науаи өзінің «Чар диуан» атты лирикалық туындысында адам өмірін «баладық», «жігіттік», «орта жастық», «кәрілік» деп төрт кезеңге бөліп, оның әрбір кезеңі жайлы өз ойын жан-жақты білдірсе, Абай оның тек «жігіттік» кезеңіне ғана айрықша мән беріп, ол туралы өз ойын ортаға салады. Оның үстіне, Әлішер Науаидың кейбір гәзделері мен лирикалық шығармаларында көрініс тапқан ой түлдістері, көтерген көкейкесті мәселелері Абай шығармаларында да аз көрініс береді. Оны біз Абайдың «Иузи раушан», «Көзіңнің қарасы», «Адамның кейбір кездері», т.б. өлеңдерінен байқау мүмкіндігіне ие боламыз. Міне, олар Әлішер Науаидың «Хазайи-ул-маанин», яғни «Мағыналар қазынасы» атты еңбегіндегі көңіл-күй лирикасымен үндестік, сарындасып кетеді. Шындағында да Абай Шығыс шайырларына жас шағында ізденіп барған болса, ол кейін келе-келе, кең тынысты кемел ақын болған шағында да, оқта-текте болса да қайта соғып, оларға сын көзімен қарап, өзінше түйіндеулер, пайымдаулар, байламдар жасағандығын да байқаймыз. Әлішер Науаи ұлы адамгершілік пен шын мәніндегі адамдықты аса жоғары бағалап, Одамын эрсанг дематга одамы,

Оншым йуқ хақ гаминди гамы, – десе, Абай да «Атаның баласы болма, адамның баласы бол» деген тамаша идеяны алға тартады, «Адамның адамы бар, наданы бар» деп, ұлы адамдықты, адалдықты барлық нәрседен биік қоя біледі. Оның үстіне Әлішер Науаи «Өмірді босқа өткізбе, еңбек ет» дей келіп, «Умырғиңи зойъе зтма, мехнат қил, Мехнатни саодатиниң қалаид бил» – дейді. Абай болса: «Сақалым сатқан көріден, Ақылым сатқан бала артық. Аралы сатқан патшадан, Еңбегін сатқан құ артық», «Еңбек етсең ерінбей, тояды жарығың зәлімбей», – дей отырып, адал еңбектің, шынайы пешене тердің мәні мен мазмұнын аса биікке көтере түседі. Абай:

Орындам іске жүріп ой таппаған,
Не болмаса жұмыс қыл, мал таппаған.
Қасиетті болмайды, ондай жігіт,

Оңшейін құр беректе бұлғақтаған, – дей отырып, тағы да Науаидың «Өмірдің босқа өткізбе ...» деген пікірін жалғастырмайды. Сөйтіп, екі ақынның екеуі де адал еңбек, төккен тер адам баласын ер атаңдыратындығын өте демеі жеткізумен бірге, адамды қарапайымдылыққа, адалдыққа бауып түседі. Сондай-ақ, Әлішер Науаи өзінің «Хайратул-абсор» («Жақсы жандарды қайраттану») еңбегінде өлең сөздің мазмұны мен пішініне айрықша мән бере келіп:

Назмад хам анга мағни дурур
Бұсанн аниң сурати хар не дурур
Назми мағни анга маруб эмас,
Назми хам сурат зрур хуш анга,
Занида мағни доғи дауқуш анга, – десе, Абай Құнанбаев та өзінің «Өлең – сөздің Занида мағни доғи дауқуш анга, – десе, Абай Құнанбаев та өзінің «Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы» атты өлеңінде, өлеңнің мазмұнын алтынға, сырттын күміске балайды.

"Абай әлеміне саяхат"

Өлең – сөздің патшасы, сөз сарасы,
Қиыннан қиыстырар ер данасы,
Тілге жеңіл, жүрекке жаман тілп,
Теп-тегіс жұмыр келсін айналасы, – дейді Абай. Тіптен Әлішер Науаи өзінің «Фархад Ширин» дастанында қос көрінісіне жан бітіре, жандандыра суреттей келіп:
Сөгурди чин шаақар бәршин сарғур,
Сү(ә)нин сыйбедни дай қиди мармур,
Хаю доғи бұдудын қайди сиюкоб,
Бурут доғи хаюса соғди сиюкоб.

Яғни ақын, "Қатты жәл ағаш жапырақтары ойнатты, қыс сынаптай әрекеттегі суды мұзға айналдырды, ауа бұлттан (снюкоб) (айтуан терісінен тігілеген постыни) қыл, бұлт ауаға қар (сынап) шапты", – десе, Абай Құнанбаев та өзінің «Қыс» атты өлеңінде табиғат тымсымын жан бітіріп, жандандыра суреттейді. Оқып көрелік:
Ақ қимдә, денелі, ақ сақалды,
Сөкыр-мылақу танымас тірі жанды,
Үсті-басы ақ қырау, түсі суық,
Басқан жері сырқарлап келіп қалды.
Дем алыс үсерік, аял беп қар,
Кәрі құлан қыс келіп, әлек салам, – дейді ұлы ақын. Екі ғұлама ақын өлеңдеріндегі үндестік осылай жалғасып отырады.

Абай Құнанбаев өзінің "Ескендір" поэмасын жазуда Әлішер Науаидың "Сади Искандарий" және Низамидың "Искандар" дастандарына һам шығармашылық һам снышпық көзбен қарағанын көреміз. Абайдың басқалардан айырмашылығы Ескендірді елді таған-тарак ететін заман шах, басқыншы екендігін көрсетіп, оқушыда оған деген теріс көзқарасты тудырады. Әділетсіздік, зуымді қатты қараалайды. Әлішер Науаидың "Сади Искандарий" дастаны және Абай Құнанбаевтың "Ескендір" поэмасы сюжеті арасындағы ұқсастық және айырмашылықтарды кітапхан бірден түсінеді. Абай Шығыс халықтары аңыз негізінде өз поэмасын жазуда шығарманы қазақ халқының тұрмысына ұйқастырады, оның қазақша үлгісін кітапханға тарту етеді. Абайдың таланты, сөз шебері екендігін айқындайтын бұл шығарма да қазақ халқы арасында кеңінен тарапмы, аса құрметке не болған.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. Қадыбек Сейданов, филология ғылымдарының докторы, профессор, «Егемен Қазақстан» газеті. 24.07.2015
2. А. Навоий «Фархад ва Ширин», Ташкент 1991 жыл.
3. А. Навоий "Хазойи-ул маоний"
2. Мамлаев Н. Ұзбек адабиеті тарихы. –Ташкент: "Ұқитувчи", 1976. 455-бет.
3. Құнанбаев А. Шығармаларының екі томдық толық жинағы. –Алматы. ҚМКӘБ, 1977.

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

СЕРТИФИКАТ

Осы сертификат Халметова Углай Рустамхановна
Настоящим подтверждает, что (тегі, аты, әкесінің аты / фамилия, имя, отчество)

«Мәңгілік Ел» ұлттық идеясы аясында мектептің оқу-тәрбие процесіндегі
сынып жетекшісінің құзыреттілігін дамыту»

прошел(ла) курсы повышения квалификации на тему / тақырыбында

28.10 - 01.11.2019 ж. (40 сағат)

в объеме часов / сағат көлемінде біліктілікті арттыру курстарынан өткенін растайды

М.а. Ш.Ергешбаева
Қолы/подпись аты-жөні/Ф.И.О.

Берілген күні: « 01 » 11 2019 жыл
Дата выдачи: года

Тіркеу нөмірі
Регистрационный номер № 0335441

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
«ӨРЛЕУ» БІЛІКТІЛІКТІ АРТТЫРУ ҰЛТТЫҚ ОРТАЛЫҒЫ» АКЦИОНЕРЛІК ҚОҒАМЫ

МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
АО «НАЦИОНАЛЬНЫЙ ЦЕНТР ПОВЫШЕНИЯ КВАЛИФИКАЦИИ «ӨРЛЕУ»

СЕРТИФИКАТ

Осы сертификат Халметова Углай Рустамхановна
Настоящим подтверждает, что (тегі, аты, әкесінің аты / фамилия, имя, отчество)

«Қазақ тілі» және «Қазақ әдебиеті» пәні мұғалімдерінің кәсіби құзыреттіліктерін дамыту»
прошел(ла) курсы повышения квалификации на тему / тақырыбында

29.11-13.12.2021 ж. 80 сағат

в объеме часов / сағат көлемінде біліктілікті арттыру курстарынан өткенін растайды

Директор филиала Л.Искакова
АО «НЦК «ӨРЛЕУ» қолы/подпись аты-жөні/Ф.И.О.

Берілген күні: « 13 » 12 2021 жыл
Дата выдачи: года

Тіркеу нөмірі
Регистрационный номер № 0469969

Ізденіс жетім №63 (15) мамыр 2018 жыл

№	Тақырыбы	Түрлері	Методтері	Қолданатын материалдар
27	Найпымөңкеңі толқойы сөздік	1	Толқой сөздік	Структура сөздігі
28	Синтаксис Словосочетание	1	Северное сияние По К.Паустовскому	Защита постеров-Телепередача.
29	Почему мы так говорим?	1	Репка Русская народная сказка	Почему мы так говорим?
30	Из занимательной грамматики	1	Логические задания	Задания из занимательной грамматики
31	Лексические средства связи предложенной в тексте	1	Цветы леса Н.Сokolov-Милитов	Составление свяного текста
32	Предложение	1	Грамматические задания	Своякая русская речь
33	Работа по тексту «Четыре желани»	1	«Четыре желани»	Творческие задания
34	Повторение	1	жсе	Творческие задания

Вывод
Проведенная работа показала эффективность предложенных методов и форм работы на уроках русского языка, которая включает «активную» самостоятельную работу учащихся.
Такой вид работы позволяет учитывать индивидуальные особенности развития школьников, способствует лучшему закреплению полученного на уроках материала.
Такая деятельность в доступной для учащихся форме может быть использована на любом уровне и в любом возрасте. У ребенка, самостоятельно обдумывающего и отбирающего нужную информацию, незначительно происходит закрепление необходимого материала.
Это связано с повышением интереса учащихся к изучению предмета, развитием у них навыков самостоятельной, исследовательской и творческой работы.

Использованная литература:

1. «Русская речь» методическое руководство. Для учителей 7 класса общеобразовательной школы с казахским языком обучения. Алматы «Атамур» 2015г.
2. «Русская речь» учебное пособие по развитию связной речи для 5-7 классов средней школы Е.И.Никитина Москва «Просвещение» 1992г.
3. «Қазақ тілін тереңдетіп оқыту бағдарламасы» Н.Алтынсарин атындағы қазақ білім академиясы (5-11 сыныптарға арналған) Алматы «Жеті жарғы» 2003ж.
4. Сергеева Н.Н., Соловейчик М.С. Развитие речи: теория и практика обучения: 5-7 кл.: Кн. для учителя. М.:Просвещение,1994.
5. Эльконин Д.Б. Развитие устной и письменной речи.
6. Современные зарубежные концепции обучения языку

МЕНІҢ ОТБАСЫМ ТАТУ

Халметова Улғай Рустамжановна
Отпүстік Қазақстан облысы Түркістан қаласы Ескі Иран ауылы
«Иран» жалпы орта мектебінің қазақ тілі мен әдебиеті пән мұғалімі

Сабасы: № 7	Пәнінің атауы: қазақ тілі
Күні: 25.10.2017	Сынып: 2 «Б»
Тақырып: Менің отбасым тату.	

Ізденіс жетім №63 (15) мамыр 2018 жыл

Сабак негізделген оқу мақсаты	2.2.4.1. Таңдалған материалдардың маңызын білмейтін сұрақтарға жауап беру және оған сәйкес сөйлету талдау, танытау 2.2.3.2. Мұғалімнің көмегімен ұғымның атын, сынық, сөзін, ие қымылын бағдарлау; таңдалған материалдардың маңызын білмейтін сұрақтарға жауап беру алауы	
Сабак мақсаттары	Бармағы: Таңдалған материалдардың маңызын білмейтін сұрақтарға жауап беру алауы Көнінісі: Оған сәйкес сұрақтар тапқыды, сөйлеттіңің Кейбір: Заттың атын, сынық, ие-қымылын білмейтін сұрақтарға жауап беру алауы	
Алдыңғы оқу: Адам тосап жасады		
Жоспарланған уақыт	Жоспарланған жаттығу түрлері	Ретретер, индивидуальды стратегиялар
Басталуы	Сөлемдеу Иліп сөлем бердік, Атамөңкең, Иліп сөлем бердік, қонақтарға, Иліп сөлем бердік, ұстаздарға, Иліп сөлем бердік, достар берге. Психологияны ахуал Қайырлы күн, досым, Қайырлы күн болсын. Сәйсебиңбі сәт, Сәттілікке талас! Біздің алап бағамал Кілең бестік балсың! Тонка бірістіру 1-тон – Таңсаралар 2-тон – Білірлер Тон ерекесін ескерту. Үй тапсырмасын тексеру.	Слайд, суреттер
10 минут		Шаттық шебер
Ортасы	Мұғалім оқушыларға отбасына қатысты жасырын сөздерді табу үшін сұрақтар қояды, оқушылар жауап береді. 1. Оз оте мейірамд, ак шашты, әмдік бәуіржас несерд. Бүг күм? (әке) 2. Балалар, сендерді жақсы көретін сүйікті адам кім? 3. Оңи салмақты, бөк ұақытты балалармен откігенді жақсы көреді, сабаққа апарды, отбасын қорғады. Оңи кім? (әке) 4. Оз оте ақалды, ақ сақалды. Оңи кім? (ата)	«Менің отбасым» әдісі
20 минут	Сөзін жұмысы Өзі – сім – himself Адам – человек – person Мүше – член – member	«Word» әдісі «Бөксө» әдісі

Ізденіс жетім №63 (15) мамыр 2018 жыл

Шығым - небәзілдей - little, small 1-2 таңба Мәтінді оқы Әңбел пен өңнеңді отбасы туралы айт Сөйлемді толықтырып айт Декрипторлар -сөздерді тұтас оқи аламы; -оқыған материалдан мазмұнын айтып бере аламы; -сөйлемді толықтырып айта аламы; -сөйлес суреттерді таңдаймы. Оқу үшін бағалау. Балалар, қазір мен сөйлемдер айтамын, егер оң сөйлем дұрыс болса, сендер шапшаңдайсыңдар, ал қате болса, ақтарыңды төмелдетіңдер. Немересің жақсы атамың Үлкен. Испі аяқсың кіші. Әжең немересің кіші. Паласың қызың Үлкен. Шешесі қызың Үлкен. Отбасың оң жасы оң - атамы. Отбасың оң үлкені - әжең. Дәптермен жұмыс. 3-таңбалы. Оқы. Сұрақтарға жауап жаз. Декрипторлар: -сұрақтарды оқыды; -сұрақтардың мазмұнын түсінеді; -сұрақтарға еркін жауап жаза алады. Оқу үшін бағалау. Сертиу сәт! Ал, балалар, бөксе дейін санауды білесіңдер ме? Оңай болса, тұрайық, Бөрмің бірге сәнайық, Бас бармағым - әкем, Балаң үйрек - ағам, Отпай терек - ағам, Шығалар шүмек - мен. Титтей бөксе - сен Бір үйде нешеуіміз? Бір үйде - бөсеуіміз. 5-таңбалы. Төмендегі сұрақтарды қолданып диалог құрыңдар. Декрипторлар: -сұрақтарды қояды; -диалог құрайды; -ойын нақты айтады. Оқу үшін бағалау.	«Ширату» әдісі «Сураққа жетіп алы» әдісі «Микрофон» әдісі	
Аяқталуы 15 минут	Корытындылау. Топпен жұмыс -Елесте, отбасымыз жайлы өз ойымызбен бөлісейі. Мына ағаштың бұтақтарына өз отбасыларымыздың мүшелерін жазыңдар. Неге өзіңді мына жерге жаздысың? Ал ата мен әжең неге жоғары бұтаққа жаздысың? Балаларға күннің, айдың, алмадың, гүлдің, таудың суреттері тартып беріледі. «Аяқанды неге теңейсің?» деп сұрағанда оқушылар қолдарындағы суреттің біреуін көтереді. Сөз сиксты, ата, әже, таяы басқа отбасы мүшелерің айтады.	«Бойтерек» ойыны «Неге теңейсің?» ойыны
Қосымша ақпарат : интернет материалдары		
Саралау - Ст қосымша көмек қорғетуді қалай жоспарлайсың? Ст қабілеті	Бағалау - оқушыларды үйренгенін тексеруді қалай	Панаралық байланыс. Қуінісіңді және еңбекті

Ізденіс жетім №63 (15) мамыр 2018 жыл

және оқушыларға тапсырманы күрделендіруді қалай жоспарлайсың?	жоспарлайсың?	және оқушыларға АКТ-мен байланыс. Құралдарыңды байланыс
Тапсырмаларды оқушы деңгейіне ыңғайластырып аламын. Шағармашылық жұмыс жасауға баулимын.	Сабак барысын мұқият бақылап, оқушыларды күлдіршітер мен бағалаймын.	Математика, орыс тілі, ағылшын тілі. Оқушы деңгейіне мұқият болу. Түту отыруды талдау ету. Проекттер, байырлық, слайдтар Уағтым құралдары оқушы бойына сілтеу
Рефлексия. Сабактың мақсаты мен оқу міндеттері орындалды ма? Бүгін оқушылар не үйренді? Сабак қалай өтті, қандай деңгейде өтті? Жоспарланған саралау жақсы істеді асты ма? Тапсырмалар сәйкес болды ма? Уақытты қалай пайдаландың? Жоспарыма қандай өзгеріс енгійді және неге? Қорытынды бағалау Ең жақсы өткен өкі нәрсе (оқушы мен оқуға қатысты) 1: 2: Қандай өкі нәрсе немесе тапсырма сабақтан одан да жақсы өтуіне ықпалды тигізді еді (оқушы мен оқуға қатысты)? 1: 2: Осы сабақтың барысында барлық сынып немесе жекеден оқушылар жөндеу келесі сабағыма қажет білугі мүмкін қандай ақпарат білдім? 1: 2:		
ЖАЛАҢ ЖӘНЕ ЖАЙЫЛМА СӨЙЛЕМДЕР		
Маматсалиева Гултозда Азизхановна Отпүстік Қазақстан облысы Түркістан қаласы Ескі Иран ауылы «Иран» жалпы орта мектебінің қазақ тілі мен әдебиеті пән мұғалімі		
		
Пән: Қазақ тілі Мұғалім: Маматсалиева Гултозда Сыныбы: 4 «В» сынып Тақырыбы: Жалаң және жайылма сөйлемдер Мақсаты: Білімділік: Жалаң және жайылма сөйлемдер туралы түсінік беру. Оларды ажырата білуге дағдыландыру. Дамалу: Ой өрісін дамыту. Тәрбиелі: Тұрарулық мұқият туралы түсінігін жетілдіру. Сабактың түрі: Дәстүрлі. Сабактың типі: Аралас сабақ.	Оқуға әдісі: Түсінік, тақпақпен жұмыс, дәптермен жұмыс, өткізілген жұмыс, Венн диаграммасы, семантикалық карта, саралау, «қон құр» ойыны, «Парақанда» тест тапсырмасы, сөз жұмбақ. Панаралық байланыс: Математика, дүниетану. Корнектелер: Оқушы, сурет, ақса материалдар, презентация. Сабактың барысы: 1. Үйымдастыру кезеңі. Қане, пардадан шығамыз, түр-түр турмыс. Сәлеметсіңдер ме. 2. Психологиялық дайындық. Мақсатымыз - білім алу.	

ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ҒЫЛЫМ МЕН БІЛІМДІ ҚОЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
«МЫҢ БАЛА» ИНТЕЛЛЕКТУАЛДЫ БІЛІМ ПОРТАЛЫ

DIPLOM

Халықаралық ғылым мен білімді қолдау орталығының қолдауымен «МЫҢ БАЛА» интеллектуалды білім сайтының ұйымдастыруымен оқушылар арасында өткен Республикалық «Ұстаз берген бағыт» атты бойынша өз шәкірттерін белсенді қатыстырып, білім саласының дамуына қосқан үлесіңіз үшін

Халметова Углай
марапатталады

«Мың бала» Республикалық сайтының редакторы

Алматы - 2019

Ж. Тәжекеева

тіркеу №012/521

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
«IZDENIS» республикалық оқытушылар мен оқушылар порталы

Алғыс хат

Халметова Углай

Республикалық «Мағжан оқулары»
байқауына дарынды шәкірттер дайындағаныңыз үшін
алғысымызды білдіреміз

«Altyn Gasyr 01»
мекеме басшысы

Нурхожаев Б.Е.

Алматы 2023

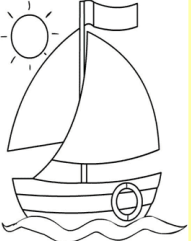
№Б-000588

**Сауран ауданы адами әлеуетті дамыту бөліміне қарасты
«Иқан» жалпы орта мектебі» коммуналдық мемлекеттік мекемесі**

Қысқа мерзімді (сабақ) жоспары
қазақ тілі мен әдебиеті
(пән атауы)

Бөлім:	Таулар сыры. М.Мақатаев «Мен таулықпын»			
Педагогтің аты-жөні	Халметова Углай Рустамхановна			
Күні:	17.10.2022			
Сынып: 6 «Б»	Қатысушылар саны:	Қатыспағандар саны:		
Сабақтың тақырыбы	Мұқағали Мақатаев – ақиық ақын.			
Оқу бағдарламасына сәйкес оқыту мақсаттары	6.1.3.1-тұрмыстақ –әлеуметтік тақырыптарға байланысты жаңа сөздер мен тірек сөздердің мағынасын түсіну; 6.3.1.1 – мәтіндегі негізгі және жанама ақпаратты анықтау, өмірдегі кейбір жағдаяттармен байланыстыру.			
Сабақтың мақсаты	Тірек сөздер, жетекші сұрақтар, мәтін тақырыбы арқылы негізгі ойды анықтайды			
Сабақтың кезеңі / уақыт	Педагогтің әрекеті	Оқушының әрекеті	Бағалау	Ресурс -тар, әдіс-тәсіл-дер
Басы 10 мин	<p>Ұйымдастыру кезеңі Сәлемдесу Үлкенге де сіз, Кішіге де сіз, Сәлем бердік сіздерге Құрметпенен біз.</p> <p>Психологиялық ахуал «Ыстық алақан» тренингі</p> <p>Ынтымақтастық ахуал қалыптастыру Өткен сабақты пысықтау «Балмұздақ таяқшасы» әдісі Сұрақ-жауап</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақ тілінде неше сөз табы бар? 2. Сан есім дегеніміз не? 3. Сан есім мағынасына қарай неше топқа бөлінеді? 4. Реттік сан есімнің жұрнағын айт? 5. Жинақтық сан есімге 	<p>Оқушылар бір-бірімен қол алысып амандасады, қарсыласына қарап қол бұлғайды, «өте жақсы» деген белгіні көрсетеді.</p> <p>Дескрипторлар: - сұрақтарға жауап береді; - ойын нақты жеткізеді.</p> <p>Бағалау критерийі: 2 дұрыс жауап – 2 ұпай</p>	<p>Жарай-сың</p> <p>Күлдіргіштер</p>	<p>«Ыс -тық алақан» әдісі</p> <p>Кеспе қағаз-дар</p>

	<p>мысал айт.</p> <p>6. Толағай- кім?</p> <p>7. Толағайдың ата-анасының аты кім?</p> <p>8. Тауды кім не үшін көтеріп келді?</p> <p>9. Халық та, тау да не үшін қайғырды?</p> <p>10. Оның қандай адам екенін дәлелде?</p>			
<p>Ортасы 30 мин</p>	<p>Жаңа сабақ Мұқағали Мақатаев - ақиық ақын</p> <p>Сөздік жұмысы: дарынды- асқан қабілетті, талантты толғанып - адамның терең ойға шоңған қалып күйі жырлаған – жыр айту, жырды әнге қосу</p> <p>1. Ақиық- бүркіт тұқымдасына жататын қыран құс. Ақиық Алматы облысының аудандарын мекендейді.</p> <p>2. Ауыспалы мағынада: 1. «тау шыңындай биік, тұлғалы адам»; 2. «сезімтал, зерек, үлкен дарын иесі» дегенді білдіреді.</p> <p>1-тапсырма. Сұрақтарға жауап бер.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақтың қандай дарынды ақындарын білесің? 2. Мұқағали Мақатаев туралы не білесің? 3. Ақынның қандай өлеңімен таныссың? <p>2-тапсырма Мәтін кім туралы? Түсінгеніңді айт. М.Мақатаев туралы бейнежазба тамашалайды .</p> <p>4-тапсырма Мәтінді оқы, түсінгеніңді айт.</p>	<p>Жаңа сөздерді оқып, баламасын түсінеді.</p> <p>Дескрипторлар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сұрақтарға жауап береді; - ойын нақты жеткізеді. <p>Бағалау критерийі: 2 дұрыс жауап – 2 ұпай</p> <p>Дескрипторлар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәтінді мұқият тыңдайды; - өз ойын еркін айтады. <p>Бағалау критерийі: 2 дұрыс жауап – 2 ұпай</p> <p>Дескрипторлар:</p> <ul style="list-style-type: none"> - мәтінді мәнерлеп оқиды; 	<p>АКТ Сурет -тер</p> <p>Ауызша жарай – сың</p> <p>Өзін-өзі бағалау</p> <p>Күлдіргіштер</p> <p>Үш шапа - лақ</p>	<p>«Ой қозғау» әдісі</p> <p>Суреттер галереясы</p> <p>«Ой – мон - шақ» әдісі</p> <p>«Түр - тіп алу» әдісі</p>

	<p>Сергіту сәті «Саржайлау» әні</p> <p>6-тапсырма Жақша ішіндегі сөздерге тиісті қосымшаларды жалғап жаз</p>	<p>- түсінгенін айтады. Бағалау критерийі: 2 дұрыс жауап – 2 ұпай</p> <p>Дескрипторлар: - жақша ішіндегі сөздерге тиісті қосымшаларды жалғап жазады; - орфографиялық нормаға сай жазады.</p> <p>Бағалау критерийі: 2 дұрыс жауап – 2 ұпай</p>		
<p>Соңы 5 мин</p>	<p>Сабақты қорытындылау Сахналық көрініс Домбыра акциясын өткізу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. М. Мақатаевтың балалық шағы қандай өткен? 2. Ақын кімнің тәрбиесінде болған? 3. Мұқағали жырлары кімдерге арналған? 4. Саржайлау әні қалай туған? <p>Кері байланыс Үйге тапсырма: 10-тапсырма</p> <div data-bbox="320 1368 780 1718" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p style="text-align: center; margin: 0;">КЕРІ БАЙЛАНЫС</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div style="font-size: 0.8em;"> <p>☐ Егер саған сабақ ұнаса және тапсырманың барлығын сәтті орындаған болсаң, желкенді жасыл түске боя;</p> <p>☐ Егер сен сабақта белгілі бір қиындықты кездестірген болсаң, желкенді сары түске боя;</p> <p>☐ Егер саған сабақ барысында тапсырмаларды орындау қиын болып, мұғалімнің көмегі қажет болса, желкенді қызыл түске боя.</p> </div> </div> <p style="text-align: center; margin-top: 5px; font-size: 0.8em;">Егер қаласаң, кемеңі де бояуыңа болады</p> </div>	<p>Дескрипторлар: -сұрақтарға жауап береді; -ойын толық жеткізеді.</p> <p>Бағалау критерийі: 2 дұрыс жауап – 2 ұпай</p>	<p>Қол шапа – лақтау</p>	<p>«Ме - нің сөзім» тәсілі</p>

Оқушыларымның жетістіктері

КАЗАҚСТАН
 ҒЫЛЫМДЫқ
 30 ЖІЛ
 Президенттің
 ЖАСТАРҒА
 ИНИЦИАТИВАСЫ

ДИПЛОМ
III ОРЫН

 Тіркеу: №71544
 Күні: 26.12.2021 жыл
 Шымкент, 2021

**«ALTYN QYRAN - ерекше дарын иесі»
 зияткерлік байқау**

**«ALTYN QYRAN - ЕРЕКШЕ ДАРЫН ИЕСІ»
 зияткерлік байқауының
 ЖЕҢІМПАЗЫ**

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ, САУРАН АУДАНЫ
 "ИҚАН ЖАЛПЫ ОРТА МЕКТЕП" КММ
 5 сынып оқушысы
ДАРХАН ФАИЗБЕК АЙБЕКҰЛЫ

Жетекшісі
 ХАЛМЕТОВА УГЛАЙ
 ХАЛМЕТОВА УГЛАЙ
МАРАПАТТАЛАДЫ

"Білім шыны" қоғамдық
 бірлестігінің төрайымы
 Б.Есен

Президенттік "Жас Ұлан"
 жастар ұйымының төрағасы
 А.Амиртаев

КАЗАҚСТАН
 ҒЫЛЫМДЫқ
 30 ЖІЛ
 Президенттің
 ЖАСТАРҒА
 ИНИЦИАТИВАСЫ

ДИПЛОМ
III ОРЫН

 Тіркеу: №70207
 Күні: 26.12.2021 жыл
 Шымкент, 2021

**«ALTYN QYRAN - ерекше дарын иесі»
 зияткерлік байқау**

**«ALTYN QYRAN - ЕРЕКШЕ ДАРЫН ИЕСІ»
 зияткерлік байқауының
 ЖЕҢІМПАЗЫ**

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ, САУРАН
 АУДАНЫ "ИҚАН ЖАЛПЫ ОРТА
 МЕКТЕП" КММ
 5 сынып оқушысы
НУРХАНОВА МАЗМУНА КУВАНИШҚЫЗЫ

Жетекшісі
 УГЛАЙ ХАЛМЕТОВА
МАРАПАТТАЛАДЫ

"Білім шыны" қоғамдық
 бірлестігінің төрайымы
 Б.Есен

Президенттік "Жас Ұлан"
 жастар ұйымының төрағасы
 А.Амиртаев

КАЗАҚСТАН
 ҒЫЛЫМДЫқ
 30 ЖІЛ
 Президенттің
 ЖАСТАРҒА
 ИНИЦИАТИВАСЫ

ДИПЛОМ
III ОРЫН

 Тіркеу: №49011
 Күні: 24.12.2021 жыл
 Шымкент, 2021

**«ALTYN QYRAN - ерекше дарын иесі»
 зияткерлік байқау**

**«ALTYN QYRAN - ЕРЕКШЕ ДАРЫН ИЕСІ»
 зияткерлік байқауының
 ЖЕҢІМПАЗЫ**

ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ, САУРАН АУДАНЫ
 "ИҚАН ЖАЛПЫ ОРТА МЕКТЕП" КММ
 5 сынып оқушысы
ЭРГАШЕВА ШОДИЁНА ҚАХРАМАНҚЫЗЫ

Жетекшісі
 УГЛАЙ ХАЛМЕТОВА
 УГЛАЙ ХАЛМЕТОВА
МАРАПАТТАЛАДЫ

"Білім шыны" қоғамдық
 бірлестігінің төрайымы
 Б.Есен

Президенттік "Жас Ұлан"
 жастар ұйымының төрағасы
 А.Амиртаев

КАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ

МАҚТАУ ҚАҒАЗЫ

5-6 сынып оқушылары арасында Республикалық пән
олимпиадасының аудандық кезеңіне қазақ тілі пәні
бойынша қатысып, терең білімімен дараланып,
жүлделі III орын алғаны үшін
Иқан мектебінің 6 сынып оқушысы
Нурханова Мәусуна
марапатталады

БӨЛІМ БАСШЫСЫНЫҢ М.У. ШЕГЕНБАЕВ

САУРАН 2022 ЖЫЛ

Тіркеу № 969

КАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТҮРКІСТАН ОБЛЫСЫ

МАҚТАУ ҚАҒАЗЫ

5-6 сынып оқушылары арасында Республикалық пән
олимпиадасының аудандық кезеңіне қазақ тілі пәні
бойынша қатысып, терең білімімен дараланып,
жүлделі II орын алғаны үшін
Иқан мектебінің 6 сынып оқушысы
Тамиханова Зәбо
марапатталады

БӨЛІМ БАСШЫСЫНЫҢ М.У. ШЕГЕНБАЕВ

САУРАН 2022 ЖЫЛ

Тіркеу № 1062

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
«IZDENIS» республикалық оқытушылар мен оқушылар порталы

III дәрежелі
ДИПЛОМ

Тажиханова Зебо

Республикалық «Мағжан оқулары»
байқауының «Жас толқын» номинациясы бойынша жеңімпазы
«Әл-Фараби атындағы ЖОМ» КММ
Жетекшісі: Халметова Уғлай

«Altyn Gasyr 01»
мекеме басшысы:
Нурхожаев Б.Е.

Комиссия мүшесі:
Карбозова Б.Д.
философия ғылымдарының докторы
(PhD)

№Б-000582

Алматы 2023

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТҰРКІСТАН ОБЛЫСЫ

МАҚТАУ ҚАҒАЗЫ

Қазақ тілінен өзге ұлт оқушыларының 5-9 сынып оқушылары
арасында «Тіл – мемлекет тәуелсіздігінің нышаны» атты
Республикалық олимпиадасының аудандық кезеңіне қатысып,
терең білімімен дараланып, жүлделі II орын алған
Иқан мектебінің 6 сынып оқушысы

Тажиханова Зебо

м а р а п а т т а л а д ы

БӨЛІМ БАСШЫСЫНЫҢ М.У.А. Т. ШЕГЕНБАЕВ

СЛУЖБ. 2023 ЖЫЛ

Тіркеу № 39